

בבית המשפט העליון

בר"ם 9639/16

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקש: איימן מרעי

נגד

המשיבים: 1. ועדת הבחירות המיוחדות במועצה מקומית פוריידים
2. רו"ח (עו"ד) בשארה עבסאוי - מנהל הבחירות המיוחדות במועצה המקומית פוריידים
3. אחמד בירייה

בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט לעניינים מינהליים בחיפה (כב' סגן הנשיא ר' שפירא) בעמ"נ 29.11.2016-11-3349 מיום 29.11.2016

בשם המבקש: עו"ד גלעד שר; עו"ד חן לניר; עו"ד איתן טוקר

בשם המשיבה 2: עו"ד מיטל בוכמן-שינדל

בשם המשיב 3: עו"ד עמאד דקואר

החלטה

1. ביום 25.10.2016 נערכו בחירות מיוחדות לתפקיד ראש המועצה המקומית ביישוב פוריידים. על התפקיד התמודדו שניים: המבקש והמשיב 3, שנבחר לבסוף לתפקיד בפער של 15 קולות. המבקש ערער על תוצאות הבחירות בטענה כי נפלו פגמים בניהול הבחירות ובהליך ההצבעה שעלולים היו להשפיע – ואף השפיעו בפועל – על תוצאות הבחירות. בית המשפט לעניינים מינהליים בחיפה (כב' השופט ר' שפירא) דחה את הערעור. לאחר שבחן בפירוט את טענות המבקש ביחס לליקויים השונים שהוצגו על ידו, מצא בית המשפט כי בעיקרם של דברים מדובר בפגמים לא מהותיים במסמכי הבקרה – כגון טעויות בניהול רשימות הבוחרים או פערים בין מספר הבוחרים המצוין ברשימות לבין זה שצוין בפרוטוקול הקלפי – שאינם יורדים לשורשו של עניין

ואינם מצדיקים את ביטול הבחירות. עוד צוין כי פגמים אלה אופייניים לבחירות ברשויות מקומיות; וכי ניתן לייחס אותם לעייפות וללחץ המאפיינים את יום הבחירות, במיוחד נוכח אחוז ההצבעה הגבוה בבחירות דנן. עוד ביחס לליקויים במסמכי הבקרה הדגיש בית המשפט כי באף אחד מהמקרים לא נרשמה בפרוטוקול הקלפי הרלוונטית התנגדות מצד נציג המבקש ואף לא נעשתה בסמוך לאחר מכן פניה לוועדת הבחירות, דבר המעורר חשש כי מדובר בטענות "כבושות". כמו כן, צוין בעניין זה כי המבקש לא הקדים להגשת הערעור הליך של עיון בפתקי ההצבעה כפי שמאפשר חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הבחירות).

2. בית המשפט דחה גם טענות לליקויים נוספים לאחר שבחנם לגופם ומצא שאין מדובר בליקויים כלל, או שגם ליקויים אלה אינם יורדים לשורשו של עניין. כך למשל, לגבי קלפיות שבהן עלו טענות אשר לפער בין מספר הבוחרים על פי פנקסי הבוחרים בהשוואה למספר המעטפות שנמצאו לבסוף בקלפי, נמצא כי יש ליתן עדיפות ברורה למספר המעטפות שנמצאו בקלפי בסוף היום, שהוא הראייה הטובה ביותר לכמות המצביעים בפועל. כמו כן, בית המשפט נמנע מלדון בטענות המבקש הנוגעות לזיוף ולשוחד משאלו לא נטענו כנדרש לפני מנהל הבחירות; ובנתון לכך שהבירור המשטרתי בעניין זה לא הושלם ויש להמתין לסיומו. זאת, מבלי לגרוע מאפשרות המבקש לשוב ולפנות לבית המשפט על בסיס ממצאי הבירור, ככל שתמצא עילה לכך. בצד זאת הוער שהמידע שהציג המבקש למשטרה היה בידו ערב הבחירות, אך הלה מצא להציגו למשטרה רק לאחר שהתבררו תוצאות הבחירות ונודע לו שהפסיד.

בסופו של דבר נקבע שהמבקש לא עמד בנטל להוכיח שנפלו בהליך הבחירות פגמים מהותיים היורדים לשורשו של עניין, אשר יש בהם כדי להשפיע על תוצאות הבחירות – שני התנאים המתחייבים כדי להורות על ביטול תוצאות הבחירות.

3. מכאן הבקשה שלפניי. לטענת המבקש, שגה בית המשפט לעניינים מינהליים בהערכתו את הפגמים שהוצגו לו ביחס למסמכי הבקרה כפגמים "טכניים" ולא מהותיים, כמו גם בהחלטתו לייחס פגמים אלה – ללא בסיס מספיק – לעומס ששרר ביום הבחירות. עוד משיג המבקש על החלטת בית המשפט להעדיף את כמות המעטפות שנמצאה בקלפיות לעומת הרישומים בספרי הבוחרים ביחס לקלפיות שלגביהן הועלתה טענה בעניין. נטען גם כי שגה בית המשפט כשקבע שאיש מטעם המבקש לא מחה ב"זמן אמת" על הרישום בפרוטוקול הקלפי, שכן תצהירו של מר לטיף חליל (להלן: חליל) ביחס לניסיונו להתנגד לרישום בקלפי מספר 10 לא נסתר. עוד נטען כי מר חליל

פנה למחרת היום למשטרה שהיא בבחינת גורם רשמי מתאים ולכן מחליף לכאורה את הפניה שלא נעשתה לוועדת הבחירות. לטענת המבקש, מכלול הליקויים שהתגלו בצד פער הקולות הזעום בין שני המתמודדים מעיד בבירור על ליקויים מהותיים בהליך הבחירות היורדים לשורש העניין ומצדיקים את ביטול הבחירות.

4. התבקשה תשובת המשיבים. המשיב 2 – הוא מנהל הבחירות המיוחדות – סבור כי דין הבקשה להידחות משאינה מעוררת שאלה משפטית המצדיקה מתן רשות לערער, אלא עוסקת רק בנסיבות המקרה ובקביעותיו העובדתיות של בית המשפט בקשר אליהן. נטען כי המבקש לא טען – וודאי שלא הוכיח – כי באילו מן הקלפיות הוצאו מעטפות מן הקלפיות או הוחדרו אליהן שלא כדין, כך שטענת המבקש מתמקדת באי ההתאמות בין פרוטוקולי הקלפיות לבין פנקסי הבוחרים בלבד. כפי שנפסק לא אחת, וכפי שקבע גם בית המשפט לעניינים מינהליים כאן, מדובר בפגם רישומי שיסודו בטעות אנוש, שאינו עולה כדי ליקוי מהותי; וכי ממילא המבקש לא הראה כי באילו מהליקויים שהוצגו על ידו היה כדי להשפיע על תוצאות הבחירות. אשר לטענה שלפיה חליל מחה והגיש תלונה במשטרה, צוין כי לערעור ולבקשת רשות הערעור צורפו רק אישור על הגשת התלונה ולא העתקה של זו, כך שתוכנה של התלונה אינו ידוע. זאת ועוד, מר חליל חתם על פרוטוקול הקלפי שבה נכח בזמן אמת, דבר שהוא בבחינת אישור הפרוטוקול על ידו.

5. המשיב 3 סבור אף הוא כי דין הבקשה להידחות מנימוקים דומים במהותם לאלה שהובאו על ידי המשיב 2. גם המשיב 3 מדגיש כי הבקשה אינה מעוררת כל שאלה משפטית המצדיקה מתן רשות לערער; כי עיקר הטענות בה מופנות אל קביעות עובדתיות של בית המשפט לעניינים מינהליים; כי הליקויים שהוצגו הם ליקויים רישומיים שיסודם ככל הנראה בטעויות אנוש; וכי בכל מקרה לא עלה בידי המבקש להראות כי מדובר בליקויים מהותיים היורדים לשורש של עניין ומצדיקים את ביטול הבחירות. המשיב 3 עומד גם על כך שהמבקש לא הקדים להגשת הערעור בקשה מקדימה לעיון בפתקי ההצבעה שיכולה הייתה לבסס את התשתית העובדתית לתמיכה בטענותיו השונות אשר למניין הקולות; וכי לפיכך הוא מנוע ומושתק מלהעלות טענות בהקשר זה. לבסוף התייחס המשיב 3 באופן פרטני לחלק מהטענות ביחס לקלפיות השונות וטען כי אין בהן ממש.

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובתשובות לה מצאתי כי דינה להידחות. כידוע, סעיף 73(ב)(1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הבחירות) מורה כי בית משפט הדן בערעור בחירות יהיה רשאי להורות על ביטול הבחירות אם

השתכנע כי הליך הבחירות היה לקוי, ואם היה בליקויים שנפלו כדי להשפיע על תוצאות הבחירות (בר"ם 2516/14 כיאל נ' ועדת הבחירות לדאשות המועצה ג'דידה מכר, פסקה 9 (11.5.2014)). בעניינו, בית המשפט לעניינים מינהליים בחן באופן מפורט וסדור על סמך החומר שלפניו – ובשים לב לכך שהמבקש לא צירף לערעורו את כל מסמכי הקלפיות ולא הקדים לערעורו הליך של עיון בפתקי הצבעה כמתאפשר על פי חוק הבחירות – ומצא כי הליקויים הנטענים הם בעיקרם של דברים פגמים לא מהותיים במסמכי הבקרה שאינם יורדים לשורשו של עניין ואינם מצדיקים את ביטול הבחירות.

7. כך למשל, ביחס לאי התאמה נטענת שנמצאה בקלפי מספר 1 בין מספר המצביעים על פי ספר הסימונים בהשוואה למספר המצביעים לפי ספר המחיקות קבע בית המשפט כי מדובר בפגם שאינו יורד לשורשו של עניין הנובע ככל הנראה מלחץ העבודה ביום הבחירות. למסקנה דומה בהתייחס לפגמים דומים במהותם הגיע בית המשפט גם לגבי הפגמים הנטענים בקלפיות מספר 3, 7, 8, 9, 10, 11 ו-12. עוד הודגש כי יש לתהות מדוע באף אחד מן המקרים האמורים לא נרשמה התנגדות "בזמן אמת" בפרוטוקול הקלפי מצד נציג המבקש ואף לא הוגשה בסמוך לאחר מכן תלונה מתאימה לוועדת הבחירות. בנקודה זו יודגש כי גרסתו של מר חליל נדחתה לאחר שנבחנה לגופה ונחשדה כ"כבושה". כך משום שבית המשפט לא השתכנע כי למי מחברי ועדת הקלפי האחרים שנכחו במקום היה אינטרס למנוע את רישום התנגדותו של מר חליל; וכי אין להתעלם מכך שמר חליל חתם בסופו של דבר על הפרוטוקול מבלי להעיר או לציין דבר על גביו.

8. גם טענות נוספות של המבקש נדחו לאחר בחינה פרטנית על סמך מכלול החומר שהוצג. כך, טענות המבקש ביחס לאי התאמה בין פנקסי הבוחרים לבין מספר המעטפות שנמצאו בפועל בקלפיות מסוימות (למשל לגבי קלפיות מספר 2 ו-6) נדחו לאחר שנקבע כי בנסיבות העניין יש ליתן עדיפות למספר המעטפות שנמצא בקלפי בהיותו הראייה האמינה ביותר לכמות המצביעים בפועל. עוד יוער כי לגבי קלפי מספר 2 נמצא ממילא שמספר המצביעים שנמחק מרשימת הבוחרים כמו גם מספר המעטפות שנמצאו בקלפי הוא זהה ועומד על 605. לגבי קלפי מספר 6 מצא בית המשפט פגם אחר והוא שלא צוין בפרוטוקול הקלפי כי לקראת סוף היום נחתמו 30 מעטפות נוספות, אך גם לגביו נקבע כי אין מדובר בפגם זה היוורד לשורשו של עניין. לבסוף, גם טענות נוספות נדחו לגופן כגון הטענה שנפל פגם בהחלפת המנעול בקלפי מספר 4 משנמצא כי החלפה זו נעשתה כדין; או כי הקול "שנגרע" לכאורה בקלפי מספר 1 נגרע דווקא מהמבקש.

9. בבקשתו משיג המבקש לפניי על קביעות אלו כולן. ברם, חרף ניסיונו של המבקש לשוות לטענותיו נופך עקרוני, הרי שאלו מכוונות בכללותן נגד קביעותיו העובדתיות של בית המשפט לעניינים מינהליים ונגד האופן שבו העריך והתרשם מן החומר שהוצג לו. טענות מסוג זה אינן מעוררות כל שאלה משפטית רחבה יותר החורגת מעובדות המקרה; ולכן אינן מקימות עילה למתן רשות לערער לפי סעיף 73(א) לחוק הבחירות (בר"ם 669/14 אלהדף נ' רשימת אלאהילה, פסקה 7 (17.2.2014); בר"ם 213/14 בלעיש נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 19 (11.2.2014)). עוד נזכיר כי יש להבחין בכל מקרה לגופו בין פגם רישומי במסמכי הבקרה שאינו יורד לשורש העניין ושאינן בכוחו להשפיע על תוצאות הבחירות, לבין פגם במסמכי הבקרה המסתיר או מעיד על פגם מהותי יותר היורד לשורש העניין ושכוחו להשפיע על תוצאות הבחירות (בר"ם 3235/09 עמאש נ' מנהל הבחירות למועצה המקומית ג'טר אלזוקא, פסקאות 38-36 (1.3.2011); בר"ם 1069/09 פרג'ון נ' מנהל הבחירות לרשות עיריית טירת הכרמל, פסקאות 12-13 (9.2.2009)). בענייננו, ולאחר שהדברים נבחנו בקפידה, לא מצא בית המשפט כל תימוכין לכך שהפגמים שהוצגו במסמכי הבקרה נמנים על הסוג האחרון ושהיה בהם כדי להשפיע על תוצאות הבחירות. עוד ראיתי לציין כי פרט לטיעון הכללי בדבר פער הקולות הקטן בין שני המתמודדים, המבקש לא פירט כיצד השפיעו הליקויים הנטענים על ידו על תוצאות הבחירות בפועל (והשוו לבר"ם 201/14 סיעת ראשון ביתנו נ' משרד הפנים, פסקה 14 (10.3.2014)).

נוכח המכלול האמור לא מצאתי כי קמה עילה ליתן רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט לעניינים מינהליים. הבקשה נדחית אפוא.

בנסיבות העניין, אינני עושה צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ו בטבת התשע"ז (24.1.2017).

ש ו פ ט